

Paddla i Sälen

– Lite tips och råd inför din kanottur –

Glid fram i sakta mak!

Våra vackra kanotleder varierar i svårighet och längd. Söker du äventyr och spänning, välj Görälven och Fulan som kräver lite av dina överlevnadsinstinkter. De som istället söker lugnet kan sakta, rofyllt och näst intill ljudlöst glida nerför den mäktiga Västerdalälven. Räkna med att färden kan komma att kryddas med spännande inslag och chansen är stor att du får se vilda djur såsom älg, bäver, rådjur, räv och med lite extra tur björn och lo. Vill du inte ge dig ut på någon längre tur kan du vara med på guidad bäversafari.

Välkommen till Sälen!

Grundutrustning - dagsturer

Kapell till sittbrunnen (kajak), bekväm sits (kajak) eller motsvarande, flytväst, karta och kompass, matsäck med dricka, extra vattenflaska, regnkläder, wettex-duk eller svamp att torka ur kanoten/kajaken med, kniv, toapapper, rep alltid bra att ha, packsäckar som är vattentäta. Glöm inte paddel/paddlar!

Extrautrustning - dagsturer

Kamera, kikare, kläder för ombyte, solglasögon mot solglitter i vågorna, sittunderlag vid strandhugg och raster, plåster, lektyr (fågelbok, flora).

Utrustning - flerdagsturer

Tält, sovsäck, liggunderlag, spritkök, T-sprit med 20% metanol (sotar ej), bestick (inkl konservöppnare), djup tallrik, nåt att diska med, vattendunkar, extra kläder, ficklampa (under den mörka årstiden).

Utrustningen kan naturligtvis kompletteras och utökas efter tycke och smak. Men kolla att den får plats i kanoten (kajaker lastar mindre) och tänk på att den måste bäras om det är många lyft utan kanotvagn.

Mer tips på kanotguiden.se

Lämpliga kartor från Lantmäteriet:

Terrängkartan W54, skala 1:50 000

Terrängkartan W53, skala 1:50 000

Terrängkartan W2, skala 1:100 000

Fiskbeståndet i området är bra och vill du fiska under din paddeltur så måste du ha fiskekort. Fiskekort finns att köpa på ett flertal ställen.

Förklaring på ordet "sel" som förekommer på ett flertal ställen i beskrivningarn: Ett parti där älven blir bredare och vattnet flyter stilla.

Fulunäs - Sälen

Längd: ca 20 km Svårighetsgrad: Lätt Tid: ca 5 tim

Lämplig tur för hela familjen, efter vägen finns flera fina ställen att ta rast på. Paddlingen startar i Fulunäs, där Fuluälven och Görälven möts och bildar Västerdalälven. Första delen bjuder på nybörjarvänliga forsträckor innan det övergår till lugnare partier och sel ner mot Sälen.

Hälla - Sälen

Längd: ca 13 km Svårighetsgrad: Lätt Tid: ca 4 tim

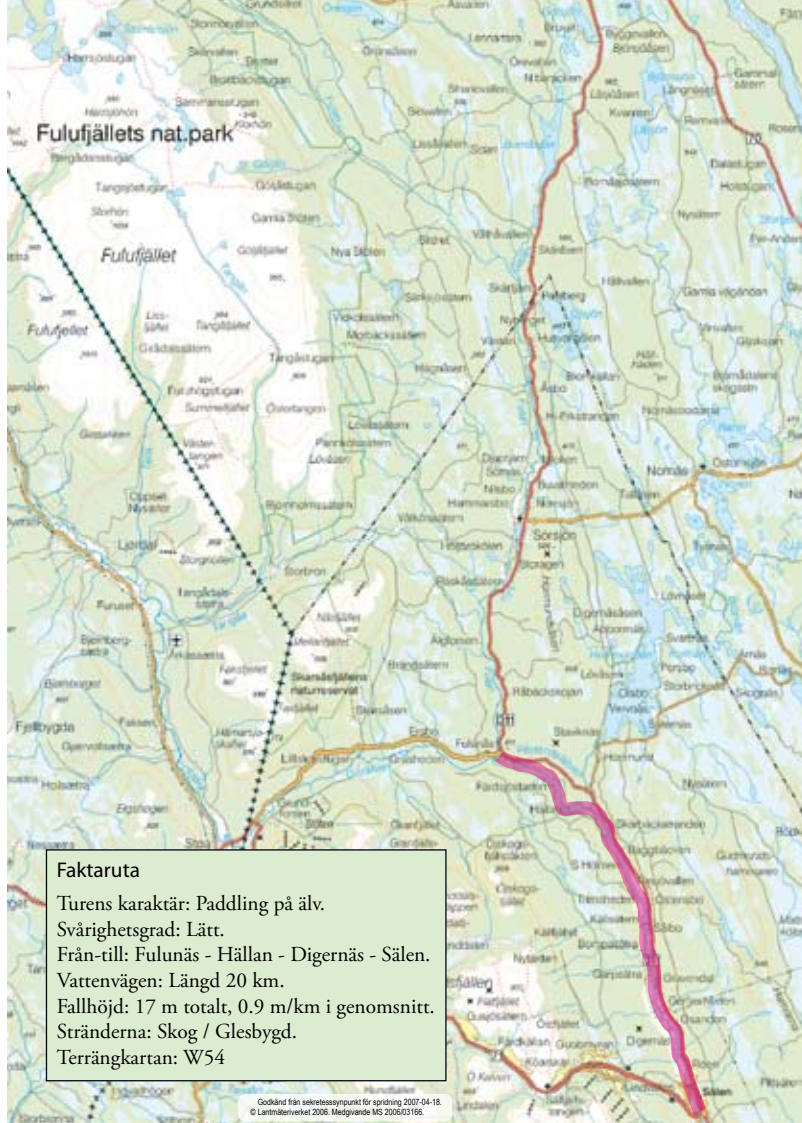
Detta är en lite kortare dagstur som startar i den sydligaste delen av Hälla naturreservat. Startplatsen ligger ca 5 km från bron i Högstrand. Turen bjuder på vacker natur utan forsanse vatten och passar för hela familjen. Möjlighet till bad och picknick efter älven finns på ett flertal ställen.

Hälla naturreservat

Naturreservat omfattar en ca 7 kilometer lång sträcka av Västerdalälven med tillhörande öar och strandområden. Området är mycket naturskönt och uppvisar en stor variation. Den frodiga växtligheten och variationen av livsmiljöer skapar möjlighet för ett rikt djurliv. Ett intressant exempel är den fridlysta flodpärlmusslan. Området utgör häckningsplats för många fågelarter, varav flera sydliga arter. Karaktärsfåglar i området är drillsnäppa, strömmstare, storskrak och knipa. Av det högre djurlivet märker man kanske främst spåren av bäver men även utter har iakttagits i älven.

Den rika lövvegetationen har stor betydelse som vinterbete för älgen. Nedströms Görälven och Fuluälvens sammanflöde börjar Västerdalälven sitt lopp. Typiskt för Västerdalälvens första kilometer är den relativt flacka och breda dalbotten. I den så kallade flätfloden, som är ovanlig i Sverige, har ett trettiotal öar bildats. Fritidsfiske i form av strömfiske bedrivs i betydande omfattning. Mestadels fångas öring och harr.

Växtligheten kännetecknas av för trakten ovanligt stor artrikedom. Omkring 300 av Transtrands sockens ca 460 växtarter finns representerade i Hällaområdet.

Faktaruta

Turens karaktär: Paddling på älven.
Svårighetsgrad: Lätt.
Från-till: Fulunäs - Hällan - Digernäs - Sälen.
Vattenvägen: Längd 20 km.
Fallhöjd: 17 m totalt, 0,9 m/km i genomsnitt.
Stränderna: Skog / Glesbygd.
Terrängkartan: W54

Ljördalen (Norge) - Sälen

Längd: ca 60 km Svårighetsgrad: Medelsvår Tid: 3-4 dagar

Leden anses vara en av Sveriges vackraste kanotleder med gott om vildmark, omväxlande lugnt, strömmande vatten och fors.

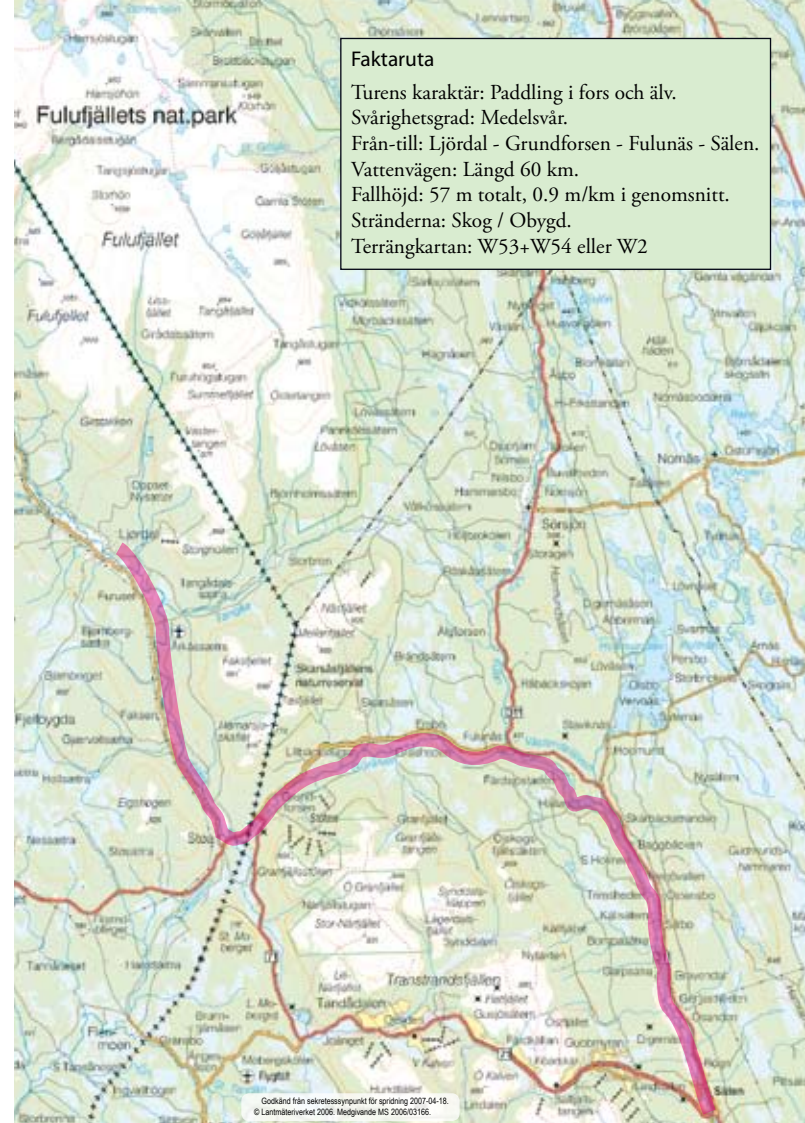
Anslutning & startplats: Norska Ljördalen. Tag av till höger i Ljördalen mot Tryslingen stugby. Åk över älven, sväng vänster och fortsätt sedan ett par hundra meter, sväng vänster till bron och lägg till på höger sida.

Älven ringlar sig vackert fram med fjäll på båda sidor, som under juni fortfarande kan vara snöklädda. Paddlingen börjar med ett par miles lätt paddling till gränsen. Under bron övergår det till lätt fors och härifrån följer forsar med jämna mellanrum hela vägen till sammanflödet med Fuluälven. Ett par partier av högre svårighetsgrad förekommer, tågning alternativt lyft kan vara nödvändigt beroende på vattenstånd. Sista forsaren före sammanflödet går i en sväng. Håll innerkurva. Efter sammanflödet är det lätt fors i några kilometer för att sedan övergå i sel de sista 15 kilometrarna.

Hela sträckan kräver noggrann planering med packning i vattentäta säckar/tunnor och fastsurrad last i kanoten. Med dessa förberedelser går samtliga passager att fara igenom med reservation för vissa vattennivåer. Sträckan är farbar under hela sommarhalvåret men med risk för lågvatten i juli.

Foto: Krister Halvås

Faktaruta

Turens karaktär: Paddling i fors och älv.
Svårighetsgrad: Medelsvår.
Från-till: Ljördal - Grundforsen - Fulunäs - Sälen.
Vattenvägen: Längd 60 km.
Fallhöjd: 57 m totalt, 0,9 m/km i genomsnitt.
Stränderna: Skog / Obygd.
Terrängkartan: W53+W54 eller W2

Mörkret - Sälen

Längd: ca 73 km Svårighetsgrad: Medelsvår Tid: 3-4 dagar

Leden, Fuluälven eller Fulan som den också kallas, sträcker sig till en början utmed Fulufjällets nationalpark. I nationalparken ligger Sveriges högsta vattenfall - Njupeskar med sitt utlopp i Fulan.

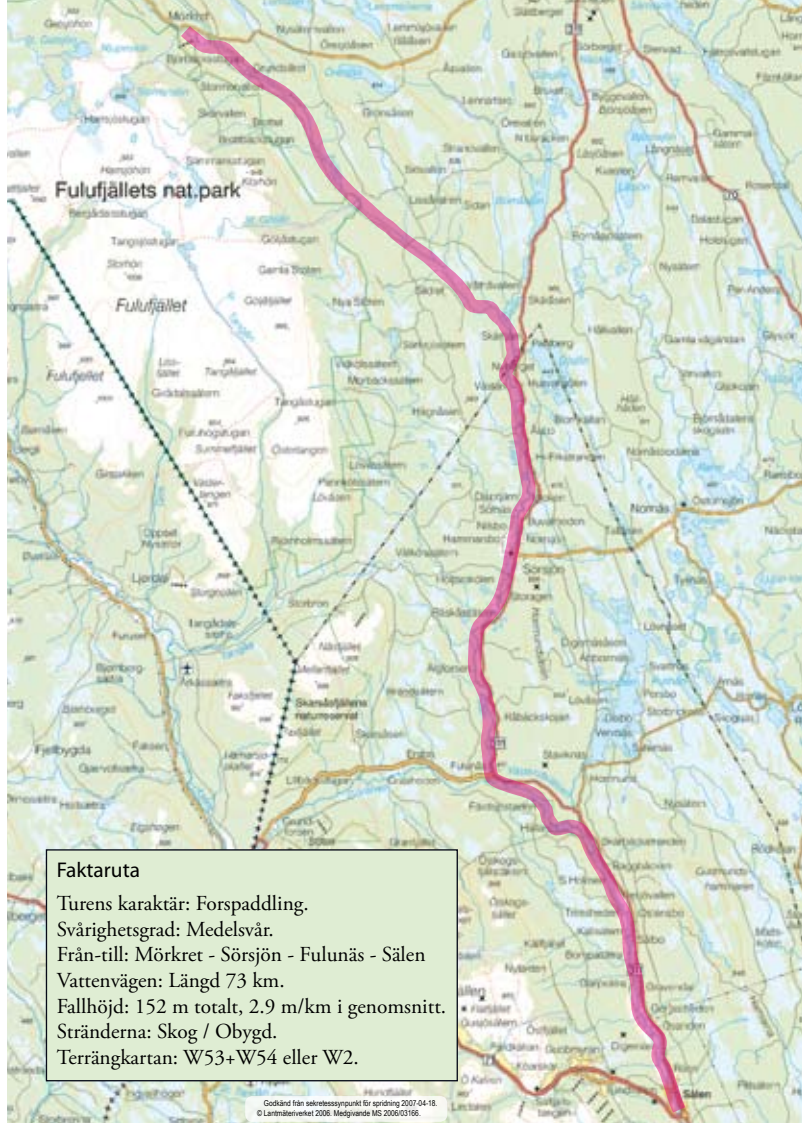
Anslutningsplats & startplats: Mörkret. Tag av till vänster ca 20 kilometer efter Sörsjön vid skylten "Strupen". Följ grusvägen mot Mörkret, vägen går på Fuluälvens östra sida. Med Fulufjällets nationalpark på ena sidan slingrar sig Fuluälven vackert fram genom orörd vildmark, vidare ner till Fulunäs för att tillsammans med Görälven bilda Västerdalälven. Ner till Västerdalälvens början innehåller även sträckan, blandat lugnt, strömmande vatten och fors med ett par ofarbara partier där lyft är nödvändiga. Dessa sträckor är dock så pass korta att kanotvagn ej är ett måste.

Lyft 1 Vid Strupforsen, ej farbar. Innan bron, tag upp till vänster (östra sidan), lyft över bron och ner på andra sidan. Ca 100 meter lyft. Lugnvatten innan upptaget.

Lyft 2 Ca 3 kilometer nedanför Sörsjön vid Ejforsen, ej farbar. Älven rinner utanför en gammal kraftstation, nu nedlagd och riven. Paddla in till vänster i dammen mot dammluckan (luckan är ca 2 meter bred med järngaller). Lugnvatten. Lyft över dammluckan och paddla ut i den gamla rännan som gjorde utlopp från kraftverket. Ca 30 meter lyft. Lugnvatten i utloppet.

Hela sträckan kräver noggrann planering med packning i vattentäta säckar/tunnor och fastsurrad last i kanoten. Sträckan är farbar under senare delen av maj till slutet av juni (ev. längre vid högvatten). Bitvis väldigt stenig med lågt vatten under vissa perioder. Rekommenderas till kanotister med tidigare erfarenhet av paddling i strömmande vatten och fors och paddlas med fördel med kajak.

Västerdalälven ner mot Sälen bjuder till en början på strömmande partier för att sedan övergå i sel de sista 15 kilometrarna.

Faktaruta

Turens karaktär: Forspaddling.

Svårighetsgrad: Medelsvår.

Från-till: Mörkret - Sörsjön - Fulunäs - Sälen

Vattenvägen: Längd 73 km.

Fallhöjd: 152 m totalt, 2,9 m/km i genomsnitt.

Stränderna: Skog / Obbyggd.

Terrängkartan: W53+W54 eller W2.

Björnån

Längd: 55 km Svårighetsgrad: Lätt/medelsvår Tid: 3-4 dagar

Denna sträcka delas upp i två delar: Läsjön - Nornäs och Nornäs - Horrunden. Turen kan förlängas åtskilligt genom att med hjälp av kanotvagn transportera kanoten från Horrunden ner till Västerdalälven, ca 4 kilometer. Färden går sedan vidare söder ut mot Sälen.

Läsjön - Nornäs ca 30 kilometer

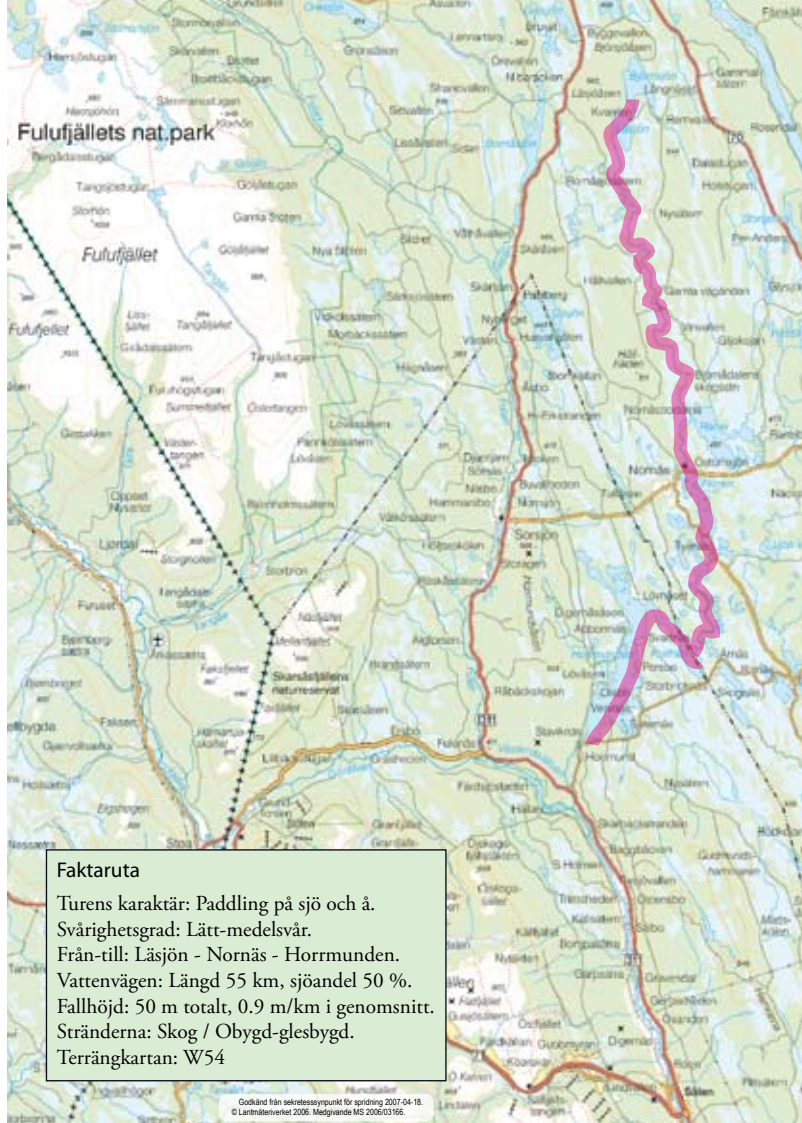
En riktig vildmarkstur med rikt fågelliv, särskilt vid håarna och den sista delen mot Nornäs. Du kan se ett flertal bäverhyddor längs sträckan som också är rik på älg, rådjur och skogsfågel.

Anslutningsplats & startplats: Isättningsplats ca 15 km från Särna. Kör mot Björnådalen, tag av första vägen till höger vid en fäbodvall. Tag sedan av vänster efter ca 1,5 kilometer. Björnån bör paddlas vid högt vattenstånd, den är knappt bredare än 5 meter. Fallhöjden är ca 50 meter, dock utan svårigheter. Vissa sträckor, främst mellan håarna, kan bara paddlas med kajak. Kanadensare måste landtransporteras eller tågas. Det rör sig visserligen bara om kortare sträckor på max 200 meter åt gången. Björnån har använts som flottled, vilket kommer att framgå under färden. T.ex. vid Rörhån finns en mycket fin rastplats. Mellan sjön Ransi och Nornäs är det ett upptag innan dammluckan. Kort landtransport sker över vägen.

Nornäs - Horrunden ca 25 kilometer

En tur genom skog och myrar med ett rikt djur- och fågelliv med bl.a. rådjur och bäver samt trana, tjäder, orre och rovfåglar av olika slag.

Anslutningsplats & startplats: Nornäs badplats. Paddling på sjöar och i å. I ån förekommer kortare forspartier som övergår i lugna håar. Strax söder om Tyrisjön finns ett strömt och grunt parti av Björnån. Lämplig tvådagstur. Övernattning sker lämpligen i tält eller i någon av de slobodar som finns utplacerade längs med Björnån och de sjöar man passerar. I sjöarna finns dessutom många öar där man kan göra strandhugg.

Faktabruta

Turens karaktär: Paddling på sjö och å.
Svårighetsgrad: Lätt-medelsvår.
Från-till: Läsjön - Nornäs - Horrunden.
Vattenvägen: Längd 55 km, sjöandel 50 %.
Fallhöjd: 50 m totalt, 0,9 m/km i genomsnitt.
Stränderna: Skog / Obbygg-glesbygd.
Terrängkartan: W54

Sälen - Malung

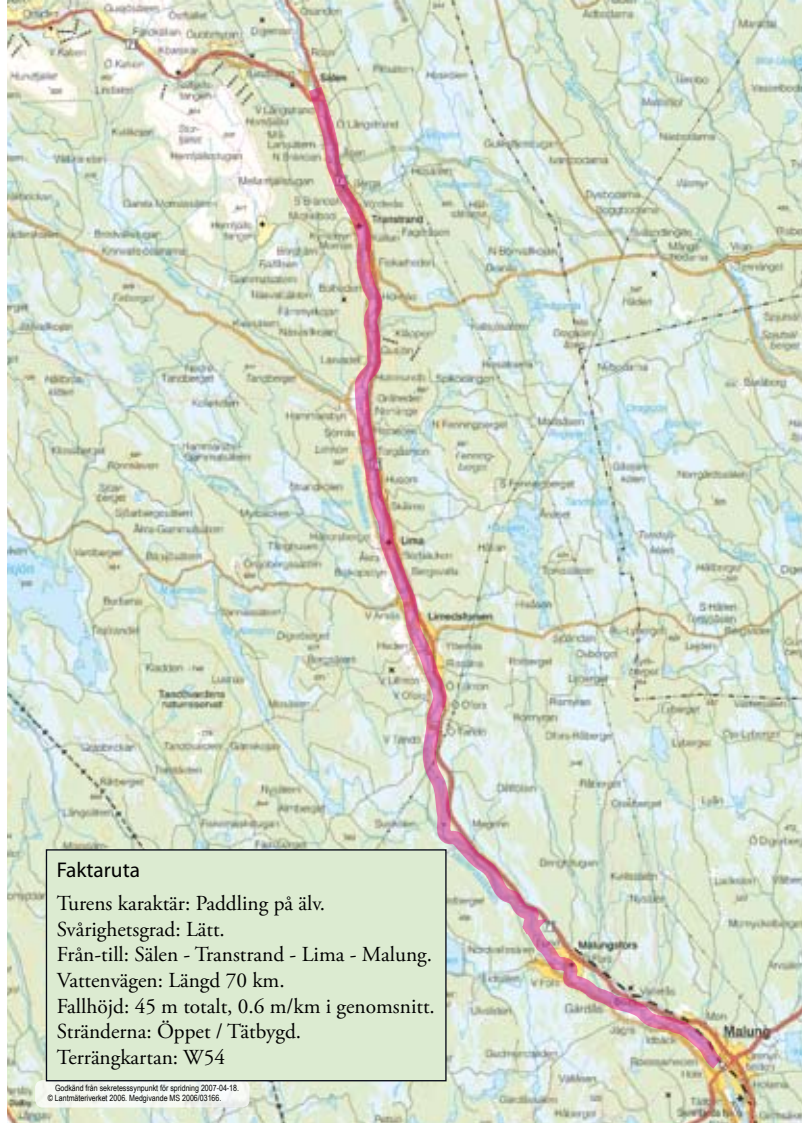
Längd: ca 70 km Svårighetsgrad: Lätt Tid: 3-4 dagar

Västerdalälven bildas där älvarna Ljöra (Görälven) och Fulan (Fuluälven) rinner ihop i Fulunäs. Efter sammanflödet förekommer endast några låtta forssträckor ner mot Malung. Få lyft förekommer och kanotvagn är därför inte nödvändig. Under färden passerar du ett flertal byar och på några ställen passar det bra att ta rast och gå i land.

Anslutningsplats & startplats: Sä lens By.

- Femån - lätt fors, paddla längs den västra sidan om ön.
- Limesforsen - Medelsvår fors, paddla längs med den vänstra stranden.
- Tandö kraftverk - Lyft ca 400 meter, efter detta följer låtta forsar i ca 8 kilometer innan du kommer fram till Malung.

Lämplig plats att lägga till på är Bullsjöns Camping som du ser på din högra sida när du kommer till Malung.

Faktaruta

Turens karaktär: Paddling på älv.
Svårighetsgrad: Lätt.
Från-till: Sälen - Transtrand - Lima - Malung.
Vattenvägen: Längd 70 km.
Fallhöjd: 45 m totalt, 0,6 m/km i genomsnitt.
Stränderna: Öppet / Tätbygd.
Terrängkartan: W54

Inte störa - Inte förstöra

Huvudregeln i Allemansrätten

Respektera hemfriden

Du får ta dig fram till fots, cykla, rida, åka skidor och tillfälligt vistas i naturen om du inte riskerar att skada gröda, skogsplantering eller annan känslig mark. Men du måste respektera hemfriden och får inte passera över eller vistas på privat tomt. Tomt, som inte alltid är inhägnad, är området närmast boningshuset. Där har de boende rätt att få vara i fred. Om insynen är fri måste du hålla dig på rejält avstånd så att du inte stör. Din vistelse i naturen får inte heller medföra att markägaren hindras i sin verksamhet. Du som rider måste vara extra försiktig. Risken för markskador är stor, särskilt när man rider i grupp. Rid inte i markerade motionsspår, skidspår, vandringsleder eller över mjuka och ömtåliga marker. Också terrängcykling medför risk för markskador och kräver extra försiktighet. Du får passera genom inhägnad betesmark och liknande bara du inte skadar stängsel eller stör boskapen. Stäng grindar efter dig så att boskap inte kommer lös.

Camping

Det är tillåtet att slå upp ett tält för något dygn på mark som inte används för jordbruk och som ligger avlägset från boningshus. Ju närmare bebodda hus och ju större risken är att du kan störa någon, desto större anledning är det att be markägaren om lov. Kravet på hänsyn är ännu större vid fri camping med husvagn eller husbil. Sådan camping begränsas för övrigt av Terrängkörningslagen.

Ta med skräpet

All nedskräpning utomhus är förbjuden. En fimp i sommartorr skog kan ödelägga värden för miljoner. Glas, burkar och kapsyler kan skada både människor och djur, och plastpåsar kan orsaka stort lidande om djuren får dem i sig. Ställ därför aldrig soppsäsar bredvid ett fullt soptäll.

Eldning

Elda aldrig om det är minsta fara för brand. Vid torrt väder råder ofta eldningsförbud. Kontakta kommunens räddningstjänst (brandförsvaret) eller turistbyrå om du är osäker på vad som gäller. Om du har eldat – släck ordentligt med vatten. Du kan bli dömd till böter och skadestånd om elden sprider sig. Elda aldrig direkt på berget. Det spricker sönder och får fula sår som aldrig läks.

Blommor och bär

Du får inte ta t ex kvistar, grenar, näver eller bark från växande träd. Naturligtvis får du inte heller ta buskar eller träd. Däremot får du plocka vilda bär, blommor och svamp, nedfallna grenar och torrt ris på marken. Vissa blommor är så sällsynta att det finns risk för att de ska utrotas. Sådana blommor är fridlysta och får inte plockas. Från länsstyrelsen kan du få uppgift om fridlysta växter. Orkidéer är fridlysta i hela landet.

Hundar

Hunden får följa med i naturen, men under tiden 1 mars–20 augusti får den inte springa lös i skog och mark. Då är djurlivet som känsligast och även den fredligaste lilla sällskapshund kan ställa till med stor skada genom sin blotta närvaro. Även under annan tid på året måste du ha din hund under sådan uppsikt att den inte kan skada eller störa djurlivet.

Bad och båt

Du får bada, förtöja din båt tillfälligt och gå iland nästan överallt, utom vid tomt eller där det är särskilt tillträdesförbud, t ex till skydd för fågellivet eller för sälarna. Annars gäller samma hänsynsregler som vid camping. Du får endast förtöja tillfälligt vid annans brygga förutsatt att det inte hindrar ägaren. Är du tveksam, kontakta markägaren.

Jakt och fiske

Jakt och fiske ingår inte i allemansrätten.

För att fiska måste du köpa fiskekort. Finns att köpa på Turistbyrån samt ett flertal andra serviceställen.

Läs mer om Allemansrätten på www.naturvardsverket.se

God tur!

Sälens Turistbyrå

+46 (0)280-187 00 • info@salen.se • www.salen.se

© Malung-Sälens Turism 2008

Foto: Krister Halvarå, Sälens Kanotcentral.

Projektledning: Linnéa Johansson, Helena Åhrin.

Formgivning: Helena Åhrin. Text: Sälens Kanotcentral, Sälens Turistbyrå.